

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

LETNIK XXX. — VOLUME XXX. NOVEMBER 1979

PUBLISHED MONTHLY BY: SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION OF CANADA, 646 EUCLID AVE., TORONTO, ONT., KANADA, M6G 2T5 ŠTEV. 11. — No. 11.

SPET GRE MIMO NAS....

PRĘD nekaj dnevi smo v Avstraliji poslušali med radijskimi novicami, da je Japonska poslala skupino svojih ljudi, ki bodo raziskovali morje nad našo celino. Ob obali Nove Gvineje je bilo med zadnjo vojno — petintrideset let je tega — uničenih nekaj japonskih vojnih ladij v podmornici. Vsaj za šest so gotovi, da so se tankaj potopile s posadko vred. Zdaj bi jih radi izsledili v upanju, da bodo morda našli v njih še kake ostanke svojih mornarjev ter jih določno pokopali. Po več kot treh desetletjih — pa pozabili teh borev svoje poražene mornarice.

To me je spomnilo tudi na film "Holocaust", ki smo ga pred nekaj meseci videli na televizijskem ekranu. Kakor mi tukaj, so ga gledali tudi po Ameriki in Evropi. Z njim so Jude je po več kot tridesetih letih povedali vsemu svetu, da niso pozabili strahot nacističnih taborišč in plinskih celic, kjer so umirali njih rojaki v stotisočih...

Neb tem in ne ob prvem dokodu, ki je prišel na naše novice, nisem nikjer zasledil v časopisu ali slišal kakega radijskega komentatorja, da bi se nad tem spotikal, če: Po več kot treh desetletjih je pa že čas, da na vse skupaj pozabimo in ne obujamo gremkih spominov. Svet gre svojo pot in srečava nove probleme — kar se je zgodilo pred tremi desetletji, je že zgodovina...

Zanimivo: prav med nami pa slišimo take in podobne glasove vsakrat, ko le mimogrede kdo omeni dvanajstisoč vrnjenih in od lastnih bratov po krvi pobitih, brez sodbe, že po končani vojni, ko so se iz vseh ujetniških taborišč vrátili tisoči v svoje domovine, v objem materam, svojim družinam in izvodenjam ... Junij, mesec žalostne obletnice tistega junija 1945, bi moral nemo mimo nas samo zato, ker se takratni krivci množičnih grobov boje svoje vesti. V molk je zagrnjen Kočevski Rog — niti po tridesetih letih ne more nihče pokleniti ob prepadih ter prizgati svečko tisočem mučencev v spomin. Kako dolgo še? Če je že zgodovina — vzemimo jo kot dejstvo, da se narod končno "reši mōre", kakor je izjavil pred nekaj leti v priznanju teh množičnih pokolov povojni minister Koček.

Težko je krivcu priznati zločin in morda bo treba res nove generacije, da bo storila korak sprave. To še nekako razumem. Nerazumljivo pa mi je, da bi morali o tem molčati tudi v svobodnem svetu samo zato, ker morajo molčati doma. Bi bilo to častno? Ta molk bi bil sramotno izdajstvo resnice — izdajstvo, ki posamezniku prinaša težko vest, narodu pa prekletstvo.

Urednik

Misl, Junij 1979 - AUSTRALIJA

SLOVENSKA DRŽAVA KANADA

Gospod
Vladimir Mauko
1115 Bay Street
Toronto, Ontario

Gospod urednik!

Trideset let izhajanja SLOVENSKE DRŽAVE je zgodovinski dogodek!

Ko bodo v bodoči svobodni in neodvisni Sloveniji, domači in slovenski zgodovinarji na tujem, pisali zgodovino in vlogo politične emigracije iz leta 1945, bodo morali pisati o edinstveni vlogi SLOVENSKE DRŽAVE v tej dobi, o njenih ustavniteljih in sodelavcih.

SLOVENSKA DRŽAVA ni bila in ni običajen časopis! Ustanovljena je bila, da iznese in širi idejo slovenske svobode in neodvisnosti med Slovenci po vseh kontinentih.

Po tridesetih letih moramo ugotoviti, da je SLOVENSKA DRŽAVA svojo načelo dosedaj uspešno izpolnila!

K čestitkam, ki ste jih sprejeli ob tej lepi in pomembni obletnici, se pridružujemo tudi mi, z eno samo veliko željo, da bi SLOVENSKA DRŽAVA doživelha dan, ko bosta slovenska svoboda in neodvisnost tudi ustvarjeni!

Za SLOVENSKO DRŽAVNO GIBANJE V ARGENTINI

Tajnica:
Ema Kessler
Poslovodeti podpredsednik:
Ivan Ahlin

Buenos Aires, 15 oktobra 1979

Prošnja in poziv posameznikom in podjetjem!

Prosimo za božična in novoletna voščila. Pošljite besedilo za iste, kot tudi sovpadajoče oglase čimprej, - najkasneje a vsaj do zadnjega novembra.

Uprava.

V.M. Geratičev tiskovni sklad so darovali:

G.L. Jelenc \$10.-
N.N. (Washington) \$20.-
B.M., M.J. & J.M. \$12.-
N.N. (Toronto) \$50.-

Uprava se tudi zahvaljuje za posebni dar v višini \$100.- od „Ars

"Slovenia" (Dr. P. Urbanc) iz
dobička prodaje slovenskim
kovancem (zlatniki in srebrniki)

Posnemajte! Uprava S.D.

Opravičilo:

Tiskarski škat nam je zmešal v
prejšnji številki zapovrstni red.
Bila je to 10. številka in ne 8., kot
je bilo tiskano. Uprava

IZDAJALCI ALI PRIČEVALCI

Cleveland, jeseni 1979

Ob Kardeljevi smrti so se v spomin pokojnika oglašili vsi komunistični veljaki v domovini. Najznačilnejši od vseh je bil govor, ki ga je imel ob žalni svečnosti na ljubljanski univerzi, ki nosi zdaj Kardeljevo ime, dr. Metod Mikuž. Predvsem nastopa v tem govoru kot uradni zgodovinar komunistične revolucije v Sloveniji. Ker je šlo v tem obdobju za težke odločitve, uradni komunistični zgodovinar, ko kot nesporadična priča dogodkov opredeljuje zasluge med voditelji revolucije v Sloveniji za nje uspeh, pripše s tem posredno tudi odgovornosti za vse najstrašnejše krvave zločine izvršene v njenem imenu. Take pravili: "Da ne bodo kasnejši zgodovinarji ugibali ob vprašanju - kdo je bil večji, Kardelj ali Kidrič - si dovoljujem povedati tole: Kardelj je bil autoriteta za Kidriča, ki je brezpojno upošteval Kardeljeve misli, ki jih je potem razvijal dalje na svoji Kidričev, genialni način." Za zgodovino je torej uradno ugotovljeno: za odločitve torej tudi za umore, pokole in predvsem za najstrašnejši pomor domobranov v civilistov po komunistični zasedbi Slovenije nosi odgovornost Kardelj, za izvedbo in izvršitev pa Kidrič. S kakšnim cinizmom je Kardelj obravnaval pobiranje Slovencev, priča Dijas v svoji knjigi, ko navaja razgovor s Kardeljem o tem.

Vendar je pokol domobrancov, ki so jih morali razorocene z zvajočo izročitvi v roke komunistov tuji, zamolčevan in tajen, z dušljivo težo ležal na vsem vodilnem razredu nove družbe doma predvsem na vseh za izvedbo revolucije odgovornih in zaslужnih ljudeh. Tako je končno prišlo do tega, da je najvidnejši v vodstvu revolucionarnega gibanja iz kroga krščansko usmerjenih izobražencev Edvard Kocbek, ki naj bi edini ostal zvest krščanskemu svetovnemu nazoru tudi po komunističnem prevzemu oblasti, storil v zvezi s tem komunistični partiji — dogovorno s spremeljajočo zameglitveno kamuflacijo, ali nehote - zadnjo uslugo. Svojo vest in vest svojih skrivcev naj bi utišal ne v poniznem iskanju očiščenja v neizmernih virih milosti duhovnikov globin krščanstva, ampak, "v napred" kot je vedno bil, s priponočki vseodrešujoče psihanalize. S tem, da bi množični pokoli prišli iz podzavesti v zavest krivcev, naj bi bili slovenski komunisti in drugi odgovorni "rešeni preganjavice". Ko so množična obveščevalna sredstva objavila odломke iz Kocbekovega intervjuja, v katerem govor o tem, je dejansko desetletja tajena strahotna skrivenost prešla iz podzavesti v zavest in krivci in vsi z njimi v oblasti povezani, naj bi bili odrešeni strašnega bremena. Ta duševna operacija se je sicer končala z dvomljivim izidom, res pa je, da je Kocbek nudil komunistični partiji s tem izhod, da je lahko tako težko skrivenost, ki je po tolikih

letih ni bilo več mogoče tajiti, ob tem "incidentu" prisla v javnost kot mimo grede, ne da bi zbulila splošno ogorčenje in ne da bi bilo treba komunistom kaj priznati, temveč je bila ob tem ost spretno obrnjena, naperjena proti Kocbeku, ki da je izdal revolucijo, a se mu - presentljivo - za to pravzaprav ni zgodilo nič. Komunistična partija skupno s sopolniki je ob tem ponovno pokazala kako vešča je v izbiri pretikanj potez, s katerimi že tako dolgo uspešno manipulira s slovenskimi ljudmi. Na drugi strani pa se je ob tem znova razgalila kvaliteta Kocbekovega krščanstva in njegova ujetost v začarani krog prekletstva "tovarišije".

Zdaj po Kardeljevi smrti se je uradnemu zgodovinarju zdelo primerno odkriti ozadja odločitve in, četudi le posredno, prisoditi tudi odgovornost, ker pomeni to razkritje vsaj delno razbremenitev za še živeče. Treba pa je pred zgodovino tako usodne odločitve tudi opraviti. Zato Metod Mikuž prasi v nadaljevanju svojega govoru v zvezi z razmerjem do duhovnikov, ki so slovenske vernike podprli v odporu proti pod kinku narodne osvoboditve skrivači se ateistični in protiteistični ideologiji in njenemu političnemu sistemu, naslednje: "Humanista" (kako lepa beseda "metateza" - za barbarsko komunistično okrutnost) Kardelj in Kidrič sta to zelo zepleteno vprašanje rešila takole: Pomilostitev za vse zapeljance, za res težko osumljene pa preiskavo na najvišjem mestu. Ta humanistična poteza se je potem še večkrat ponavljala in to vse dotole, dokler se ni slovenski narod do kraja prepričal, da je vsak belogradist, tega ali onega poklica, prostaški narodni izdalec. Narodno izdajstvo pa vsak narod, če hoč živeti, najostreje obsoja pa tudi kaznuje."

V opravičevanju je zanimivo, da se zgodovinar v občutju šibkosti komunistične teze, skrije za slovenski narod, izraz, ki je s svojim pomenom vred že dolgo časa izobčen in komunističnega izrazoslova. Spet se pokaže pretkani trik komunistične taktike, ki so ga iznali za ustvarjanje vtisa "nove izvirne demokracije": iz centra vreči med ljudi politično odločitev ali krialico ter z njo obdelovati ljudi z vsem razpoložljivim propagandnim aparatom, da se ta končno iz "baze" vrne kot spontana in zato demokratična odločitev oziroma volja naroda, ki - vox populi, vox dei - ne samo opravičuje, temveč tudi obvezuje vodstvo.

V tem opravičevanju krivcev pa

Včasih se zgodi, da sredi gluhe noči razkolje smrtno tišino petelinje petje in vrže kmetia iz trudnega spanja, meneč, da se dani. Toda pogled skozi okno mu pove, da se je bil petelin zmotil, da je bilo njegovo klicanje prevra, kajti črna tema je še in jutro je po vsej priliki še daleč.

Tudi v življenju naroda se zgodi, da petelin naznana dan, ko se v resnici zgrinjajo nad njim še gostejši mrokovi in ko se zdi, da se je zarja odmaknila v večnost. Kadar se to zgodi, tedaj so ure pred zoro tako neskončno dolge in briše, da srce omahuje pod njihovo pezo in da duša poti krvavi pot, vzdihajoč v smrtni žalost: "Oče, če je mogoče, vzemi ta kelih bridkosti proč..." Vendar že te ure nosijo v sebi kak poživljajočega upanja in odrešilne vere: vsaka noč mine ob svojem času, vsaka kuga se nekoč zdvija, vsake bridkosti mora biti nekoč konec tako gotovo, kakor je amen v očesa; za velikim petkom mora priti velikonočno jutro!

IVAN JONTEZ, naš v letosnjem marcu umrli ameriški pisatelj, je te besede napisal za uvod svojemu romanu "Jutro brez sonca".

V slovenskih planinah

dotole dokler bo sonce vzhajalo na vzhodu in ne zahodu." Kakor je za samo zgodovino mogoče graditi dokaze za neko trditve iz zgorj zunanjih okoliščin in videza, pa so v moralnem vrednotenju te vrste dokazi brez vrednosti. V območju moralnega reda je narodno izdajstvo greh proti dolžni ljubezni. In kljub vsemu pletenici, vsem manipulacijam z zunanjim videzom, komunistom ni uspelo dokazati tega, kar je srčika njihovih obtožb: pomanjkanja ljubezni do naroda. Ni uspelo, ker greha zoper ljubezen do naroda v nas vernih, ki smo se komunističnim načrtom uprli, ni bilo niti za kanec. Prav nasprotno. Ravnajem molče priznali njihovo podobo stvari in tem tudi svoje izdajstvo. Računajo z našo utrjenostjo, s tem, da čas zabrusujejasne črte spominov. In tu nastopa ironija. Komunisti, ki svojo zgradbo po naravi sistema in njegovem taktike vedno gradijo na izdajstvu, so pričeli iskati med "izdajalcem" tiste, v katerih bi lahko odkrili pogoje za resnično izdajstvo. Prav tako kakor navajajo komunisti temeljni skriveni načrti, ki so ga imeli domobranci, da bodo, ko bo eliminirana nevarnost prevzema oblasti s strani komunistov, pred koncem vojne obrnili orožje proti staremu slovenskemu narodnemu sovražniku Nemcem - o čemer Nemci sami niso imeli nobenega dvoma - kot dokaz izdajalske nagnjenosti ljudi iz protokomunistično skupnostjo, temveč da bodo končno njih izjave obrnili proti njim samim in s pomočjo pospolitve zgradili nov dokaz za resničnost svoje trditve o našem izdajstvu, ker gre pač za ljudi brez vsakega značaja. Prav tako kakor navajajo komunisti temeljni skriveni načrti, ki so ga imeli domobranci, da bodo, ko bo eliminirana nevarnost prevzema oblasti s strani komunistov, pred koncem vojne obrnili orožje proti staremu slovenskemu narodnemu sovražniku Nemcem - o čemer Nemci sami niso imeli nobenega dvoma - kot dokaz izdajalske nagnjenosti ljudi iz protokomunističnega tabora, ki so, kot pravi Mikuž, ni drugač kot prostaški narodni izdajalci.

Ker kljub popolnemu obvladanju zgodovinopisja komunisti niso povsem gotovi, da bodo prešli v zgodovino kot heroji in rešitelji, mi ki smo hoteli obvarovati narod za resnično svobodo, pa pot narodni izdajalci - Mikuž je v preblisku bojazni pred resnicno v nekem intervjiju pristavljal: "če nas zgodovina ne bo demantirala" - je zdaj vse njihovo prizadevanje v razmerju do nas usmerjeno v to, da bi mi sami vsaj tisto priznali njihova stališča. Tiho naj bi priznali svoje izdajalstvo s tem, da bi naše skupnosti brez zahteve, da komunisti prej popravijo krivice, sprejele uradno poslane obiskovalce od doma z navidezno poslanstvom, čeprav je daljni namen vsega tega seveda počasi rekrutirati tudi prave izdajalce, ki bi pomagali izpodkapi temelje države, katere gostoljubnost uživamo, ker ta pač še ni deležna edinodrešilnega komunističnega reda. Tiho naj bi priznali njihova trditve o našem izdajstvu tudi s tem, da bi naše kulturne skupine še na gostovanja v domovino. Koliko pritiska se pojavlja v tej smeri! Pa niso komunistična prizadevanja naperjena le na nas, posebej so usmerjena na naše otroke. Ti naj bi izdali svoje starše. Z obiski v domovini skupin mladih v organizaciji uradnih organov, ne da bi zahtevali, da se prej popravijo krivice njihovim staršem, naj bi tudi oni vsaj močje potrdili narodno izdajstvo svojih

(Dalje na naslednji strani)

FOR A FREE SLOVENIA
Subscription rates \$6.00 per year;
50¢ single issue.

Advertising 1 column x 1" \$4.20

Published monthly by

Slovenian National Federation of Canada
646 Euclid Ave., Toronto

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.
Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado \$6., za Argentino 375 pezov, za Brasilijo 90 kruzeirov, za Anglico 30 šilingov, za Avstrijo 80 šilingov, za Avstralijo 3.75 avstr. £., za Italijo in Trst 1.200 lir., za Francijo 900 frankov.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja moral skladati v celoti z mišljem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCI

TORONTO

• Cena za izstavitev potrdil rojstva, poroke in smrti se je z julijem letos dvignila od \$3. na \$5.. Za informacije kličite na: "Office of the Registrar General, MacDonald Block, Queen's Park, Toronto, Ontario — M7A 1Y5. Kličete pa tudi lahko: F. Emmer-son (416) 963-0339

• Vstopnice za ogled dragocnosti Tutankhamuna so bile še vedno na razpolago do druge polovice oktobra in sicer za ogled zjutraj in popoldne.

Vokalni koncert v New Toronu

V nedeljo 14. oktobra popoldne je newtorontska dvorana sprejela okrog 600 ljudi, ki so prisostvovali koncertnemu nastopu slovenske operne pevke Vilme Bukovčeve.

V času obiska pri svojih sorodnikih v Toronatu je plemenita gospa sprejela idejo posredovati Slovencem v Toronatu višjo stopnjo slovenske pevske umetnosti.

Nedeljski koncert je v izbiri klasičnih opernih ariji, solospevov modernih lahkih in umetnih slovenskih pesmi ter v šopku preprostih ljudskih popevk prikazal razsežnost in vokalno bogastvo njenega glasu. Gospa Vilma je Dolenka po rojstvu, kakor nam jo je predstavil napovedovalec Vilko Čekuta. Pevko izobrazbo je sprejemala v ljubljanski operi in nastopala širom sveta, celo na Kitajsko je poletela.

Na toronskem nastopu je pevko spremjal s klavirjem prof. Jože Osana, v duetih pa Blaž Potočnik. Prinesla nam je bogato kulturno darilo s podajanjem arije iz oper Rusalka (Dvořák), Prodana nevesta (Smetana), Manon (Massenet), La Bohème, Tosca, Madame Butterfly (Puccini).

Anica Resnik.

• V St. Augustine Manor v Clevelandu je 4. oktobra umrl 92 let stari slovenski pionir v Ameriki, zdavnik dr. Frank Kerr (Javh) Poleg zdravniške prakse, je on tudi vršil kulturno in literarno poslanstvo med Slovenci. Med drugim je napisal 'Angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo'. Bil je tudi eden izmed ustanoviteljev prve slovenske hranilnice in posojilnice v Clevelandu; St. Clair Savings and Loan Co.

• V pondeljek 8. oktobra je v Clevelandu avtomobil do smrti povozil malo 9 letno hčerko podguvernerja države Ohio Georgea Voinovicha, Molly. Vse mesto je ta novica zelo pretresla, še posebej zato, ker je Voinovich clevelandski županski kandidat. Nam Slovencem je pa tudi zelo blizu, saj je po materi Slovenec in se med nami vedno zelo dobro počuti.

• Fantje na vasi so v soboto 6. oktobra navdušili s svojim petjem poslušalce, ki so napolnili dvorano na St. Clairju. To je bil njihov drugi samostojen nastop v Clevelandu. Pevci kot njihov povovodja Janez Sršen zaslužijo čestitke in pohvalo.

CLEVELAND

• Kot vsako leto smo imeli letos vinski trgatev. V nedeljo 16. septembra je bilo vreme prekrasno in to je gotovo privabilo še več obiskovalcev. Pristave kot navadno. Obisk je bil zares nad vse lep. Poleg Alpskega seksteta, ki je igral za ples, so nastopili s par pesmimi tudi Fantje na vasi in nato so Kresovci zaplesali nekaj plesov. 'Policijski' so imeli zelo veliko dela s 'tatovi', ki so med plesom kradli grozdje. Bila je to zadnja priredeitev za letos v naravi.

• V soboto 22. septembra je plesna skupina Kres praznovala svojo 25 letnico obstoja z nastopom v narodnem domu na St. Clairju. Lep nastop narodnih plesov je navdušil polno dvorano. Uporno, da nam bodo pripravili še veliko takih večerov.

• Fantje na vasi so v soboto 6. oktobra navdušili s svojim petjem poslušalce, ki so napolnili dvorano na St. Clairju. To je bil njihov drugi samostojen nastop v Clevelandu. Pevci kot njihov povovodja Janez Sršen zaslužijo čestitke in pohvalo.

ZA VSE
PRAVNE
ZADEVE
SE PRIPOROCA

CARL VIPAVEC

SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR

Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 — EM4-4004
Podružnica: 770 Browns Line — New Toronto
Tel.: 255-7500

CHICAGO

• Program Slovenskega dneva

CHICAGO, ILL. — Festival Slovenskega dneva v soboto 27. oktobra ob sedmih zvečer v svetoštefanski dvorani, 1835 W. 22nd Place, se je pričel s pozdravom in petjem ameriške in slovenske himne. Petje je vodila ga Mihaela Simraj. Letošnja gospodična Slovenskega dneva, študentka ilinoiske univerze gd. Julie Kacin, je prečitala uradne proklamacije čikaške županje in ilinoiskega guvernerja v obeh jezikih. Programi se so spominjali 61 letnice slovenske samostojnosti ko je 29. oktobra 1918 bila oklicana prva demokratična slovenska vlada ter 29. letnice rednih slovenskih oddaj na radiju za Chicago in okolico.

Predstavljeni so bile gospodinje prejšnjih let in solist Vinko Rigler ml. je vsaki zapel melodijo slov. narodne pesmi. Sledila je "Dobrodošlica" slov. plesalcev, ki nas so razveselili z novo-pripravljenim sporedom. Folklorni plesalci so bili deležni lepih uspehov priznanja za nastope na Daley-jevem trgu, v Grant parku ob papeževem obisku in na televiziji. Enako tudi zbor "Slovenska pesem", pod vodstvom p. dr. Vendelina Spendova, ki se uveljavlja kot izredno dinamična pevska skupina, ki jo moremo primerjati s prizanimi vrhunskimi zbori. Njihovo petje na Daley-jevem trgu, ob obisku papeža Janeza Pavla II. in na koncertu v Joliettu, je bilo sprejeti z navdušenjem.

Kot posebni gostje so nastopili "MLADI HARMONIKARJI" iz Clevelandu pod vodstvom Rudija Kneza. Za njihov prvi nastop v

Chicagu vlada izredno zanimanje, saj nam so prinesli vso lepoto slovenskih melodij.

Po petju Prešernovih pevcev, je oznanjeno ime letošnjega prejemnika "Slovenskega odlikovanja". Odbor, ki mi je načeljeval Stane Simraju je letos izbral vnetega društvenega delavca,

ki z vsem srečem že 29 let neumorno dela za slovenstvo na osrednjem Zapadu. Z njim bodo počaščeni vsi slov. društveni garači, ker na njihovih ramah sloni bodočnost našega narodno-kulturnega dela v Ameriki.

Kot novost smo prvič slišali ženski kvartet naših odličnih pevki: Frances Martinčič, Nandi Puc, Dawn Vidmar in Frida Arko. Poznani baritonist, Rudi Korošec nam je zapel: "En starček je živel".

Na lanskem festivalu je bil navdušeno sprejet Ribenčan Urban s kompletno ribniško robo, a letos se mu bo pridružil pristni gorenški planšar v posebnem prizoru, ki ga bosta izvajala John Vidmar in Dalibor Trink ob sodelovanju vseh plesalcev pod vodstvom Corinne Leskovar in Magde Simrajh. Po zaključnem prizoru in ponovnem nastopu Mladih harmonikarjev je domača zabava s plesom ob zvokih godbe Janeza Arkota.

Vse v tem je zopet predstavljen na svetoštefanskem odru lep v razvedrilo in duševno obogatitev vseh udeležencev. Kot posebnost je letos ob programu natisnjem tudi DIREKTORIJ slovenskih podjetij in profesionalcev. V velikem Chicagu namreč deluje še mnogo slov. podjetnikov in ta direktorij bo po letih poiskus zbrati vsaj nekatera njihova imena v upanju, da se bodo drugo leto oglašili še drugi.

Dr. Ludvik Leskovar

GOSPODIČNA SLOVENSKEGA DNEVA, JULIE KACIN, je študentka illinoiske univerze in organizatorka prvega Slovenskega Kluba akademikov slovenskega porekla na tej univerzi v Champlain, Ill.

Uredniku pišejo:

• Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• priložen je ček \$10.- za naročnino „Slovenske Države” in

• Svojo vsakoletno jesensko večerjo je priredil Tabor 20. oktobra v narodnem domu na Holmes Ave. Pri dobrvi večerji, ob prijetnih zvokih orkestra Veseli Slovenci in družbi priateljev so števini gostje lepo preživeli večer.

• Cleveland ima zopet novega mladega slovenskega odvetnika. Prisrčne čestitke Tomazu Lobetu in mnogo uspeha v novem poklicu. Skuša stopati po stopinjah svojega očeta Hinkota.

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

upam, da je vse dobro pri vas. Vas najlepše pozdravlja . . . J.T. (Toledo, Ohio)

• . . . Rad bi postal redni naročnik vašega lista „Slovenska Država”, ki izhaja v Toronatu. — Prosim, začnite tako pošiljati istega na naslov . . . I.F. (Oshawa). Hvala vam.

• . . . Nekam sem založil potrdilo o zadnjem plačilu naročnine lista Slovenska Država . . . koliko naj vam pošlje, da bi bila naročnina poravnana vnaprej do 31. dec. 1979 . . . se Vam priporočam . . . L.Z. (Cleveland, Ohio)

• . . . Because there is . . . Slovenian community in Timmins, we are planning to develop a collection of newspapers for them. We would . . . B. Andrews, Reference Librarian - City of Timmins Public Library

Uredniku Slovenske Države
Toronto
Dragi gospod Urednik!

Upam, da ste prejeli izrezke avstralskih dnevnih časopisov Telegraph in Sydney Morning Herald. Poslal sem tudi Naše novine, Nova Doba in Novosti, vse jugoslovanske 'nevratne' časopise, iz katerih ste si že ustvarili svojo sodbo.

Kakor vidite, Australija javno in prikrito preganja vse protikomuniste, ki se še upirajo temu zlu in tej deželi. Pošljam Vam izrezke septemberskih MISLI 79.oz. fotokopijo, in pa Point of view of Mr. Santamaria's weekly telecast. Pošljam tudi kopijo mojega Statement Liberalni Partiji Avstralije, katere sem trenutno še član, pa nevem za kako dolgo. Izgleda, da sem v napačni partiji. Če bi bil član komunistične Partije Avstralije, si bil bolj spoštovan od vseh avstralskih partij, tako pa mi "grass roots" Liberalne partije nimamo nobene besede, razen da molčimo in ubogamo in tako dokazemo svojo lojalnost do partije in domovine.

Sem tako jezen, da lahko uporabite vse tole, kar Vam pošljam za Slovensko Državo, kakor hočete, tudi moje pismo. Mislim da je slovenskim protikomunistom v Čile, Argentini in Canadi dosti bolje, glede duhovne svobode, ki je tukaj v Avstraliji čedalje bolj ogrozana. JugouDBA pa se pri vsem tem poslužuje še naivne in ljubosunne avstralske politike, ki tuje tako radi sumnijoči in vidijo v nas nevarne tekmece, katerim se do oblasti ne sme pustiti (glej SMH, 18.9.79). Da omenim le zadnji odstavek: "... In another development Major Ashley-Riddle has been elected to fill a vacancy as vice-president of the Ethnic Council... Major Richard Ashley-Riddle a vice-president of the party's Rose Bay branch was involved in a controversy last year when he was elected president of the branch before fresh elections were called, because of alleged irregularities in the poll. Major R. Ashley-Riddle, a German delegate on the Council - because his mother is German - failed to retain the presidency in the resultant election."

Naj omenim, da je bil Mr. Ashley-Riddle major po činu v avstralski protikomunistični vojski in Vietnamu nekaj let, kjer se je boril proti komunizmu. Zdaj pa nadaljuje protikomunistični boj v

Gornje pismo in tu tiskani „statement“ objavljamo v originalu, ... da tako služimo objektivnemu poročanju. Brali S.D. si tako najlaže ustvarijo sliko nizvzdržnosti v Avstraliji. Želimo, da bi se vse v redu izteko.

—Urednik

To the Liberal Party of Australia

STATEMENT

Let it be known that I Jože Košorok strongly support Mr. Ljanko Urbančič in his ideals and work in Liberal Party of Australia. I deplore the treacherous and savage attacks and false accusations in the daily papers for the last two weeks. I spoke to many Slovences in Sydney, who are expressing anger at Liberal Party's betrayal of Mr. L. Urbančič to the Yugoslav Communist Criminals. (I regard a serious crime to collaborate with and support any communist regime, whose establishment and Status Quo is based on violence: mass murder and genocide of its own people, and continuous tyranny.)

My life during the communist revolution in Slovenia 1941-1945 was different from that of Mr. L. Urbančič. He lived in Ljubljana which was occupied by Italy till Oct. 1943. I lived in the region of Styria which was occupied by Germany. Styria was soon regarded as 'Deutsches Reich' province. So all able men were recruited in the Reich's armed forces. To resist recruitment was punishable by death. The youth under 18 years of age from 15 on, in 1944-45 were also recruited into armed services as Hitler Youth. At sixteen I was recruited and

Liberalni Partiji, kakor L. Urbančič. Od Slovencev sva dva delegata: L. Urbančič in jaz, a Nemci jih imajo več.

Da se ne bi kršilo prijateljstvo med Avstralijo in Jugoslavijo, je radi tega postala kamen spotike hrvatska ambasada (simbolična) v Canberri in seveda v Sydney-predsednik Etničnega sveta Liberalne Partije g. L. Urbančič - bivši domobranec (glej Slovenski Obzornik v Avstraliji). To daje je treba odstraniti za ceno "Good trade and good relationship".

Kamen spotike je tudi slovenska cerkvena skupnost v Merrylandsu. Ta pa v oči bode tukajšnje jugokomuniste. Uspelo jim je odstraniti patra Lovrenca Anzel O.F.M., ki je moral nazaj v Ljubljano v župnijo Šiška za župnika. Sem pa bo škof Lenič postal drugega. Ko smo poslali škofu Leniču protestno pismo s podpisom, se nam je oglasil s prijaznim pismom in opravičilom, namreč, da ima vezane roke in je odvisen od drugih... Verjetno od ministerstva za verstvo, kar verjamem. Pred mesečem so začela društva in klub z raznimi vajami za narodno folkloro, prireditve in drugo družabnost (pod jugokontrolo, seveda), vsako nedeljo dopoldne ob desetih ko je slovenska maša v Merrylandsu, da bi s tem čimbolj onemogočili cerkveno skupnost. Nevelorne vrnike hočejo spraviti v precep: Ali sodelujejo s cerkvijo, ali z narodom! Do sedaj je bila navada, da so se rojaki udejstvovali pri cerkvenih in družbenih prireditvah. Zdaj so nam komunisti tudi to možnost odvzeli. Pater Valerjan je sicer mirno protestiral v cerkevem listu RAFAEL, ki izhaja četrtečno, tukaj, a se bojim, da jih bo dobil zato po glavi od vseh treh jugoslovenskih neutralnih časopisov. Zdaj se pri cerkvi prizadavamo, da bi zgradili dom onemoglih v dvorano. Zato nam rdeči nagajajo kolikor morejo. Ce rečem "rdeči" za to besedo sem bil že velikokrat kregan, tudi od mojega brata, saj ni nihče od teh v kakšni politični partiji, najmanj pa komunistični. Nekateri od teh tudi redno v cerkev hodijo. To je lepa in čista fronta poštenih rojakov, ki imajo samo povezavo z DOMOVINO, kamor hodijo na Skofjeloške piknike it.d. Tem more kdo kaj očitati? Jezus je rekel: (ne po partijskih tiketih) PO NJIH DELIH JIH BOSTE

SPOZNALI! Moj rajni oče mi je velikokrat rekel: "S kom se družiš, to si sam." Pokojni kardinal OTTAVIANI je rekel: "Kdor noče videti nasilja in masovne umore v komunističnih deželah in odobrava njih režim, je sokriv umorov in zla, ki ga komunizem pozroča." Ko sem to prebral v neki knjigi, me je bilo kar strah, saj vidim, koliko nas je, ki celo nevede sodelujemo s komunizmom. Zato je treba več molitve na čast Svetemu Duhu za razsvetlenje in pamet, kakor je naš rajni oče vsak večer dodal še en Očenaš.

Sredi septembra smo imeli Lib. Ethn. Council sestanek, a po številu ljudi v dvorani lahko sklepam, da je bilo opazovalcev več, kakor nas delegatov. Zato sem prepričan, da lahko povem, kaj smo sklenili, saj je bila UDBA med opazovalci tudi dobro zastopana. G. David Patten nam je najprej razložil zakaj je g. Urbančič razrešen vseh funkcij v partiji; najprej se mora razčistiti njegov slučaj in on upa na naslednjo točko, smo vsi enoglasno zahtevali, da se g. L. Urbančič najprej vse na svoje običajno predsedniško mesto, čeprav ne more voditi sestanka. Svet je zahteval da se predlog: "Da se vsaka preiskava proti predsedniku takoj ustavi" pošlje na državni svet. Predlog je bil sprejet, vendar je rekel g. D. Patton da ima že tudi višji sodišče stvar v rokah, kar je nemogoče ustaviti. S tem, da se raziskava nadaljuje, Liberalna Partija daje prednost vmešavanju v notranje zadeve tujim komunističnim elementom. Zato je Svet (etnični) določil osemčlanski pod-odbor iz lastnih vrst, da sam raziskuje "Urbančičev slučaj". Etnični Svet noče imeti Pilatovih krvavih rok pri tem komunističnem podjetju.

Mislim, da je zelo važno, da še drugi rojaki zvedo, kaj jugoslovenski komunisti počenjojo z nami v Avstraliji. Ker je tudi Avstralija, podpisnica človečanskih pravic pri Združenih Narodih, predlagam, da bi vsi Slovenci po svetu zahtevali, da se te pravice vsakemu državljanu tudi jamčijo. To bi bilo zelo potrebno tudi za rojake v domovini, kjer se komunistični tirani ne zmenijo niti za jugoslovenske zakone in z ljudstvom počenjajo kar hočejo.

S slovenskimi pozdravi,
Jože Košorok

until this year, for the whole 35 years.

Because of political terrorism in communist liberated Slovenia, I saw no future, and escaped to then Free Territory of Trieste in 1950. In 1951 I came to Australia, with very much freedom at that time. Soon Slovences started to organise into associations and clubs working together, former partisans and former domobranci. For 20 years we lived in peace until Yugoslav government through their consulates and agents interfered, and created division among yugoslav population in Australia. Some former domobranci in this country became yugoslav regime's collaborators presumably in fear for their lives, and some of us former partisans, became anticommunist and joined The Captive Nations organization and various political parties in fear from communist control of Australia. The after war generation of yugoslav migrants are the bulk of pro-Tito stronghold in Australia, some of whom are already well infiltrated in more important positions with the title of Justice of Peace.

Among former Domobranci, some years ago I met Mr. L. Urbančič, a staunch anticommunist. His idealism appealed to me and I joined him as secretary in the Agency for Free Slovenia. In the year 1975 we published Slovenski Obzornik, which was attacked by Yugo-communist paper Nova Doba and one Australian Labor politician, a good friend of Tito. From then on at least for us

SLOVENIAN DAY OF INDEPENDENCE October 29, 1979

(29. oktobra so Slovenci in Slovenske v Torontu, predvsem mladina, protestirala pred italijanskim konzulatom na 136 Beverley St. v Toronto. Predali so spomenico konzularnim predstavnikom; nato pa so se mirovno razšli. Objavljamo tekst predane spomenice. — Uredništvo)

Re: Protest of Slovenian-Canadians
to Italian Government for
not implementing article 6
of constitution

Slovenian minority in Italy is living in

- a) Pontebana that is between Pontebba and Tarvisio
- b) Valle di Resia
- c) Valli di Natisone
- d) Goriziano
- e) Trieste and surroundings

Slovenians do enjoy some but not all minority rights in Trieste and Gorizia only. These rights are still remnants of London agreement legally since Osimo agreements not any more in force. Slovenians living in other territory are not enjoying any minority rights and are not covered by any legislation.

Article 6 of Italian constitution from 1947 provides that special legislation protecting minorities will be promulgated. We do note that even today that is 32 years later such a law is not in force yet, as a matter of fact is not even before parliament.

We do insist that Italian government passes such legislation soon enough and such law must be very specific and just and not unduly watered down due to the pressure of certain Italian radical groups. Such groups e.g. are very loud and do insist wrongly that they don't want any bilingualism, that a census of Slovenian minority should be held first and that Slovenians e.g. in Valli di Natisone are not Slovenians at all in view that they speak an "old Russian dialect".

To give in to such radical groups would be very much counterproductive and would certainly not help for quiet development of population involved.

(Ps. Slični protest je bil poslan tudi avstrijskemu poslanstvu.)

Zvon prijateljem in sodelavcem, po desetih letih

Deseta obletnica je že dolgo za nami in njena proslava, proslava Zvonove desetletnice, je skoraj da samo še spomin. Komaj pred kratkim pa se je tega, za nas važnega jubileja, spomnila tudi Ameriška Domovina v članku, ki ga je napisal g. Miro Čokelj iz Washingtona in vanjga vnesel

• Dobili smo si pravljico za objava: ker je Ameriška Slovenec, ker je Ameriška Domovina - to že ponovno - moj članek, ob desetletnici zvona, bistveno spremenila, bi bil hvalezen in vesel, če S.D. priobč mojo zahvalo v originalni, celotni in nespremenjeni obliki.

S slovenskimi pozdravi
Armin Kurbus
(Fairfield, Conn.)

P.S. Prošnji smo ugodili! — Uredništvo.

Slovenes the freedom of speech and press has ceased to be a freedom in this country, without a lot of trouble from the communists and naive Australian politicians.

I am as proud a Slovenc as I am a proud Australian citizen. I am loyal to Australia, but I also want my native Slovenia to be free as according to the U.N. Charter. Free from communism, free from foreign interference. I joined the Liberal Party to keep Australia free. If all The Captive Nations became free, then Australia's future freedom will be guaranteed.

As for Yugo-communists, every anticommunist is either a war criminal, a Nazi, or a Fascist. The big UDBA boss comrade Alexander Rankovich said on the occasion of the trial of late Cardinal Stepinac of Croatia in Zagreb: "There is no Yugoslav citizen anywhere whom we couldn't accuse of crime and punish him". So late Cardinal Stepinac was punished for war crimes he never committed.

In February 1952 the same yugo-regime committed an attempted murder on Slovene bishop Anton Vovk at Novo mesto, where he was poured over with petrol and burned. He quickly tore his robe off and saved his life, but died a few years later as a consequence. This same Yugoslav government is a "reputable" source of information for Australian daily papers on anticommunist Australian citizens of Yugoslav origin.

Why this protest? Oct. 29 1979 — Day of Slovenian Independence

The Slovenian nation was very late in achieving some degree of independence. Up to 1918 Slovenians were under foreign domination and even at that time only 60% of our people came under Yugoslavia which offered best chances of national survival. Still more than one third of Slovenians remained in Hungary, Austria and Italy.

More than 300,000 thousand of our compatriots remained in 1918 in Italy. The forced Italianization was taken to extremes. More than 40,000 Slovenian family names were italicized by court order, an act which was never matched in the history of mankind to such numerous extent. Public use of Slovenian was prohibited since 1922 and even private use of our language was looked upon with suspicion. All Slovenian topographic names were changed into Italian and the Italian Government went so far as to eliminate all Slovenian gravestones.

During last war part of Slovenia was under Italian occupation. For preventive reasons people were sent to concentration camps. Food supplied was containing less than 700 calories that is less than in infamous Dachau in Germany. In one camp Rab 40% of the inmates died because of impossible living

poguma. Globoko čutimo, da smo dolžni zahvaliti vsem, ki so nam zaupali in nam ponovno dajali možnost postati del njihovih, predvsem kulturnih programov.

Ljubitelji slovenske pesmi v Bridgeportu in Fairfieldu so se dosledno odzvali našim vabilom na naše koncerne in zabavne srečanja. Hvaležni smo jim za pozornost. Se prav posebno pa gre naša zahvala in naše priznanje vsem onim, ki so v vseh podrobnosti pripravljali naša srečanja in naše zabavne večere in skrbeli za okrepčilo. Brez njih bi naš nastopi zaznamovali le skromen uspeh. V veliko veselje in uteho nam je bila v sosednjem New Yorku naklonjenost slovenske farne skupnosti, naklonjenost g. Toneta Osovnika, ki je s svojim pisanjem največ pripomogel, da je ZVON postal znan po vsem svetu ter Lige Slovenskih Amerikanov, ki je ponovno botrovala našim nastopom po drugih krajih ameriškega vzhoda.

Neštečo spodbud za nadaljevanje je spremnijo našodesetletnico. Tudi sami bi radi z vso zavestnostjo moči zrli v bodočnost. Bodočnost pa, kljub najboljšim željam ostane le uganka in predmet božje roke in usode, v kolikor pa zavidi od nas, bomo nadaljevali. Dve plošči smo pripravili v zadnjem obdobju našega prvega desetletja, potrudili bi se prav radi, da bi mogli isto ponoviti tudi ob zaključku naslednjega.

Armin Kurbus

gotove mere koristil pretirani dvig cen zlahtnim kovinam. Kot je znano je tako srebro kot zlato danes za več kot 100% dražje kot je bilo pred 12 meseci. Samo zlato, ki se nahaja v eni seriji zlatnikov je danes precej dražje kot pa je

ARS SLOVENIA

Pred dobrim letom smo dali kovati in začeli s prodajo prvih slovenskih kovancev. Ker slovensko javnost še posebej zadovoljni z umetniško kvaliteto kovancev, ne glede na to, da se jim je investicija izplačala četudi to verjetno ni bil namen pri velikem številu rojakov. Kot je bilo objavljeno je šel del dobička v slovenske narodne namene in lahko potrdimo, da smo do danes razdelili \$2.800,- predvsem za slovenski demokratični tisk. Vsi, ki so kovance nabavili lahko dobijo na zahtevo podrobnejšo razdelitev tega fonda, ko bo do vključeno okt. 1980 razdelil \$5.000,-

Prodaja kovancev se nadaljuje in je nova cena na osnovi US\$400 za unča zlata sledenja: serija 6 zlatnikov US\$395,- in serija 6 srebrnikov US\$107,- Cena se dviga ali pada z \$13,- po zlati seriji z vsakim dvigom ali padcem unča zlata od \$20,-

za ARS SLOVENIA

Dr. PETER URBANC

"Pavliha" tako pravi...

- Iz opic smo se razvili v ljudi, da bi postali plazilci.
- Kako naj si bomo enaki, ko pa vedno zahtevate, naj vam sledimo?
- Pot v prihodnost je jasno zapisana — na papirju.
- Vodič razkazuje turistom ribe: "Ta riba se imenuje škarpiča. Živi v Jadranškem morju, jedo jo pa v Beogradu..."
- Ni vseeno, na čigavih napakah se učiš.
- Tovarišem iz proizvodnje čestitamo, ker so ustvarili rekordno proizvodnjo naših osebnih dohodkov. — Tovariši iz administracije.
- Tovariši na položajih: ne vkopavajte se!

Iz slovenske zgodovine . . .

B.C. Novak

Blejski kot

Leta 1004 je cesar Henrik II. podaril brixenski cerkvi Bled, ki je bil takrat že lepo zaokroženo gospodstvo. Leta 1011 je isti cesar dodal še toliko zemlje, da bo blejsko gospodstvo merilo trideset kraljevskih kmetij ali dva tisoč sedemsto oralov v današnji mjeri. Nove zemlje si naj pošče šef med Savo Bohinjko in Savo Dolinko, če bi je tukaj zmanjkalo, pa kje drugje. Brixen se je okoristil s to pravico ter se je razširil preko Save Dolinke do Tržiške Bištice. S poznejšimi kraljevskimi darili je Brixen dobil še vse kraljevske gozdove med obema Savama, na lastno pest pa si je prisvojil še gozdove na desnem bregu Save Bohinjke.

Tako je nastalo v 11. stoletju blejsko teritorialno zemljiski gospodstvo, ki pa ni bilo enotno, temveč posejano z malimi alodi svobodnih posestnikov. Hauptmann je izračunal, da omenja Altvinov kodeks v blejsko-bohinjskem kotu 42 takih posestnikov alodov, od katerih je bilo 34 domaćinov, ki so tukaj živeli, 25 med njimi pa je nosilo sledeča slovenska imena: Blagosod, Bodigoj, Bojnoslav, Dobrisko, Dobrogel, Domoslav, Godeslav, Ivan, Janiz, Nenad, Nepokor, Preslav, Prisnoslav, Protih, Radogel, Semiko, Trebinja, Treplica, Večegel, Večevoj, Velikne, Zloslav. Drugih devet imen je bilo nemških ali neutralnih krščanskih, le tri imena od teh bi pripadala nemškim priseljencem. Ostalih šest smemo zaradi njihovih sorodnikov zopet prišteti med Slovence. "Potemtakem poznamo iz druge polovice enajstega stoletja v Zgornjem Posavju 25 ali najbrž celo 31, če ne 34 svobodnih slovenskih posestnikov," ugotavlja Hauptmann (*Staroslovenska družba*, str. 111).

Ker imenujejo listine te svobodne posestnike z različnimi latinskimi imeni, se upravičeno sprašujejo, nadaljuje Hauptmann, ali gre tukaj za bivše hlapce, ki so se povzdignili v plemstvo, ali pa so bili ti svobodni posestniki "nobiles" (plemčiči) že po rojstvu. Listine ne imenujejo samo različne naslove celo isti osebi. Tako nazivajo blejskega Ivana ob raznih prilikah "libertate potitus", "ingenius", "nobilitatem sortitus" in "nobilis". Hauptmann se zaveda, da vse odvisi, kako te naslove tolmačimo in prevedemo. Ugotovil je, da imajo ti naslovi v Altvinovem kodeksu drugačen pomen kot v poznejšem srednjem veku in tudi pred 11. stoletjem. Tako bi lahko pomenilo "libertate

SLOVENSKEGA Tiška

SYDNEYSKI rojak Ljenko Urbančič, dobro pozan zlasti prvim slovenskim priseljencem v Sydneju in zadnja leta tudi sirs avstralski javnosti, je postal huda tarča. O njem prav v teh dneh veliko slišimo na radiu, intervju je imel tudi na televiziji in dnevni časopisi kar redno pisejo o njem. Z debatami v parlamentu vred pogrevajo, kar so v februarju pogrebe že "Naše Novine", ter seveda dodajajo se "nova odkritja". Ljenko naj bi bil "vojni zločinec", ki je poleg drugega delal hude krivice Judom in pomagal ne vem kolikim teh nešrečev iz Slovenije v izgon, v ta boričica in morda celo smrt. . .

O Ljenku prej — tudi med vojno v Ljubljani — nisem nikoli slišal. Prvi sem ga srečal šele tu v Avstraliji ter si o njem in njegovih dejavnosti v tekci let ustvaril lastno mnenje. Ob vseh zadnjih napadih nanj pa se meni in najbrž vsakemu trenzemu človeku, ki Ljenko pozna, — naj z njim soglaša ali ne — obraže želenec ter stavja polno vprašanje:

Res, le kje je leta 1943 Ljenko v Ljubljani — ali celo v Sloveniji — sploh našel toliko Judov? Zato se čudno neverjetno sliši, da si je zaradi svojega delovanja proti njim zasluzil celo naslov "vojnega zločinka". Z najboljjo voljo poskušam, pa si takrat dvajsetletnika Ljenko vse mi vsaka igra te vrste. Brezobzirno

taki vlogi enostavno ne morem predstavljati. Večina nas navadnih zemljjanov razume pod imenom "vojni zločinec" vse močnejše kalibre, ki so v vojnem času izrabljali svoj položaj v strah in trepet ljudstvu . . .

Vsa leta po končani vojni so v Jugoslaviji dobro vedeli, kam je Ljenko emigriral in kie živi, saj se ni skrival in tudi svojega imena ni spreminjal — zakaj o njegovih "zločinib" tridesetletje molka? Mnoge vojne zločince v "zločince" so sodili že takrat, celo v odsočnosti — kaj ni malo-nenavadno, da bi ravno Ljenka ali kateri njegovih naslednikov

je zmožna umazati še tako dobro in spoštovano ime, načrtno veliko uničiti življenje napadenega in skupnosti. Iz preteklosti vemo, da zna enaka igra tudi ubijati, posamič v tisočih. In boleča je pri vsem tem zavest, da žal celo avstralsko svobodo ter demokracijo izrablja v dosegu svojih namenov.

Stavljaj se mi tudi tole vprašanje: Ko bi se naš rojak Ljenko ob odjugi in sprememb taklike do nas hegumen pred nekaj leti prodal — ali bi danes imel te probleme? O tem osebno zelo resno dvomim. Kar predstavljam si ga kot dobrodošlega gosta na raznih prireditvah, uporabili bi ga celo za govore in napitnice ter mu ploskali v priznanje. Veljal bi za spoštovanega narodnjaka, ki mu ljuhezen do domovine in svetovnega bratstva nekaj pomeni; nihče bi se ne spominjal njegovih "zločinib".

Tako pa . . . Zgodba je drugačna in njen razvoj kaže danes pri vsej neokusni publicitetu drugo sliko: palec dol ob Ljenkovem tragikomediji v arenih avstralskih političnih dogajanj! — Niti se ne vprašamo, ali je obtožba preverjena, krvida res dokazana in njena razsežnost pravčno utemeljena. — Urednik

Misl., Sept. 1979 — AVSTRALIJA

VARNI, LAHKO VNOVČLJIVI IN Z DOBRIM DOBIČKOM

Vsako leto milijoni kanadčanov naložijo denar v Canada Savings Bonds in to iz zelo dobrega razloga.

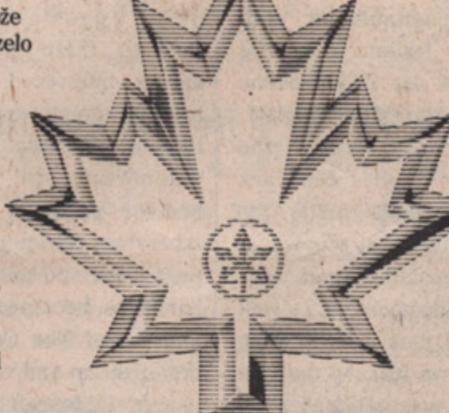
Novi Canada Savings Bonds vam zaslužijo dober dobiček na vaš denar. Novi Bondi so datirani z 1. novembrom 1979 in vam dajo 10 1/4 % obresti na leto od dozoritvi 1986.

Canada Savings Bonds so varna in zagotovljena naložba. Zaščiteni so z vsemi naravnimi bogastvi Kanade. So lahko vnovčljivi. Canada Savings Bonds vam tudi nudijo veliko izbiro — Navadni obrestni bondi (Regular Interest Bond) in Seštevni obrestni bondi (Compound Interest Bond).

Ce želite stalni prihod na leto iz vaše investicije, vam bodo ugaljali Regular Interest Bond, ki plačajo obresti automatično vsakega 1. novembra.

Ce ste, kot mnogi lastniki bondov, vam bo všeč vložljiva naravnost. S tem primernim dodatkom, vam vložijo vaše procente naravnost v vaš čekovni račun ali v vaš prihranjevalni račun.

Povprašajte za ugodnost, ko kupujete bonde. Ce pa želite, vam lahko pošljemo interes v obliki čeka po pošti.

VAŽNE NOVICE O KANADSKIH PRIHRANJEVALNIH BONDIH, KI JIH POSEDUJETE SEDAJ.

Povprečni letni zaslužek ob dozoritvi Canada Savings Bonds, datirani z

1. nov. 1974. do 1. nov. 1978.

vklojučno se je dvignil na 10 1/4

veljavno od 1. nov. 1979. dalje.

Obstoja tudi posebni denarni bonus izplačila, ki pripada bondonom, ki nosijo datum pred 1. nov. 1974. Vse informacije boste našli v vaši banki ali mestu investicij.

THE COMPOUND INTEREST BOND

Ce želite, da vaši prihranki rastejo kot naložba

za bodočnost kot pokojninski sklad, si izberite Compound Interest Bond.

Zaslužijo procente na procente, po prvem

letu, in zagotovilu

za prvo leto 10 1/4 %. Tu vam pokažemo

kako raste vrednost \$100.- bonda:

1980	\$110.25	1984	\$162.89
1981	\$121.55	1985	\$179.59
1982	\$134.01	1986	\$197.99
1983	\$147.75		

IZBERITE BOND, KI VAM NAJBOLJE SLUŽI

Nove Canada Savings Bonds lahko nabavite do višine \$25.000. Oba načina novim bondov lahko kupite z denarjem, Compound Interest Bond lahko tudi kupite na lahkonem način na Monthly Savings Plan.

POMNI: Letošnje leto je prvo, da će vnovčite vaše nove Canada Savings Bonds pred 31. decembrom 1979, lahko iste zamenjata za lično vrednost samo brez plačila obresti. Ce jih vnovčite po 31. dec. 1979, dobite zaslužek na procente za vsak cel mesec od 1. nov. 1979 dalje.

KUPITE VAŠE DANES

Novi Canada Savings Bonds so naprodaj sedaj. Kupite jih lahko v vaši banki, pri posredovalcu naložb, prodajalcih delnic, trust kompanijah ali pa pri kreditnih zvezah.

Anthony Klemencic, B.Sc., L.L.B.

BARISTER IN SOLICITOR

sporoča,

da ima novi naslov pisarne:

770. BROWN'S LINE

ETOBICOKE

ONTARIO

M8W 3W2

Nova telefonska številka:

(416) 251-5281

Te izpreamembe v veljavi:
od 1. novembra 1979. dalje.

The Pope and Fidel Castro

The visit of Fidel Castro, in his capacity as Chairman of the Non-Aligned Nations, has followed closely upon that of Pope John Paul II. What a contrast in personality and message. Pope John Paul II personified love and reconciliation; Fidel Castro personified class warfare.

Joseph Stalin once asked with a sneer, "How many divisions does the Pope have?" He was answered when the millions came to applaud the Pope's message and to express their love for him. Pope John Paul II and the U.S.A. The press tried hard to focus attention on protests to the Pope's policies on priesthood, women and the role of women in the church, but the millions loved and honored him. There is a difference in the hearts of men and women for trustworthy authority and a willingness to sacrifice when challenged to do so for a worthy cause.

Camouflaged Surrender

The preferred method by which the Soviets propose to conquer this country is gradual or progressive surrender. The progress the communists have made towards their objective is summed up in an article captioned, "A New Soviet Strategy", by Frances Fukuyama, published in the October edition of the prestigious magazine, COMMENTARY:

"Over the past two decades there has occurred in this country what might be called a slow process of self-interdiction, whereby our expectations as to what can be done, now or acceptable Soviet behavior in the world have steadily risen, while at the same time our sense of legitimate action has continually shrunk." (Page 58)

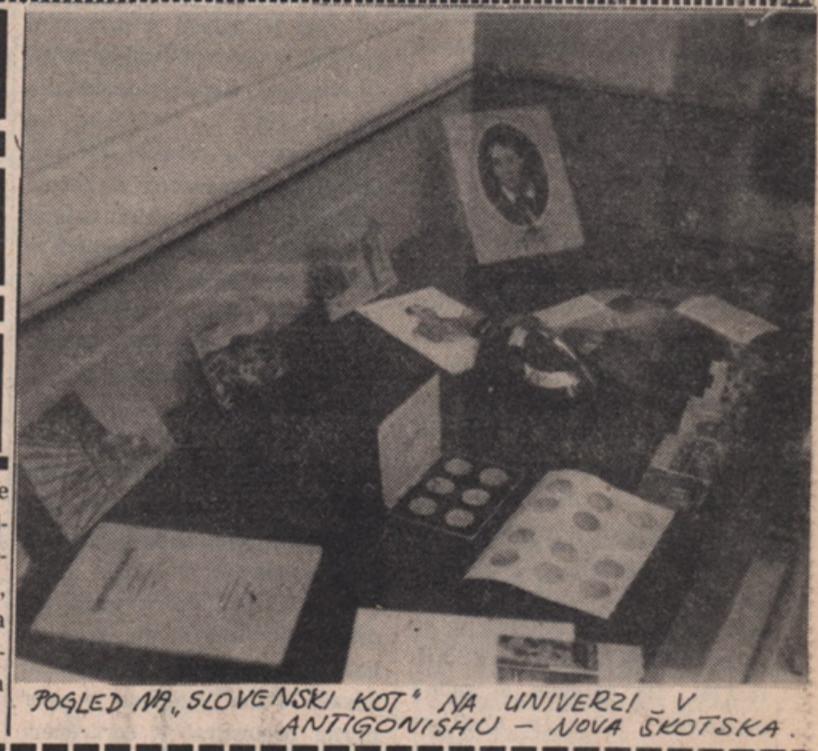
As Shakespeare said, "That thing we call a rose, by any other name would smell as sweet;" and the consequences of surrender, by whatever name it may be called, are just as deadly. Surrender must be recognized, identified, and resisted.

hotel polasti še drugi njegovih

posestov, (Ibid., str. 114). Skoraj že vsi alode tudi od tamkajšnjih plemičev.

Prisiljen, da je zamenjal svoj alod v Zapisu za prav tako velikega v oddaljenem Bohinju. Vendar Brixen mu je sledil tudi tja. Do leta 1120, torej manj kot petdeset let

pozneje, so dobili brixenski škoftje skoraj že vsi alode tudi od tamkajšnjih plemičev. Potem pa izginejo svobodni "nobiles" iz naših virov, od leta 1253 dalje vedo samo še za kasake-kmete", zaključuje Hauptmann razvoj kosezov Zgornjega Posavja. (Ibid., str. 115.)

POGLEJ NA "SLOVENSKI KOT" NA UNIVERZI V ANTIGONISHU - NOVA ŠKOTSKA.

NOVI KANADSKI PRIHRANJEVALNI BONDI

10 1/4 %

VSAKO LETO
ZA 7 LET

THE COMPOUND INTEREST BOND

Ce želite, da vaši prihranki rastejo kot naložba

za bodočnost kot pokojninski sklad, si izberite Compound Interest Bond.

Zaslužijo procente na procente, po prvem

letu, in zagotovilu

za prvo leto 10 1/4 %. Tu vam pokažemo

kako raste vrednost \$100.- bonda:

1980	\$110.25	1984	\$162.89
1981	\$121.55	1985	\$179.59
1982	\$134.01	1986	\$197.99
1983	\$147.75		

IZBERITE BOND, KI VAM NAJBOLJE SLUŽI

Nove Canada Savings Bonds lahko nabavite do višine \$25.000. Oba načina

novim bondov lahko kupite z denarjem, Compound Interest Bond lahko tudi

kupite na lahkonem način na Monthly

Savings Plan.

POMNI: Letošnje leto je prvo, da će vnovčite vaše nove Canada Savings Bonds

pred 31. decembrom 1979, lahko iste

zamenjata za lično vrednost samo brez

plačila obresti. Ce jih vnovčite po 31. dec.

1979, dobite zaslužek na procente za vsak

cel mesec od 1. nov. 1979 dalje.

Obstoja tudi posebni denarni bonus

izplačila, ki pripada bondonom, ki

nosijo datum pred 1. nov. 1974. Vse

informacije boste našli v